

**Environmental
Justice
&
Governance Initiatives**
*Organization in Special Consultative Status with the
Economic and Social Council since 2011*

1572, 36th Cross, 100 Feet Ring Road,
Banashankari II Stage,
Bangalore 560070. INDIA
Tel: 91-80-26713559-3561
Voice/Fax: 91-80-26713316
Email: esg@esgindia.org
Web: www.esgindia.org

ದಿನಾಂಕ: 19.12.2015

**ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮಂಡಳಿ
ಮತ್ತು**

ಪರಿಸರ ಬೆಂಬಲ ತಂಡದ ವರ್ತಿಯಿಂದ

ಸೆಂಟ್ ಫಿಲೋಮಿನಾಸ್ ಕಾಲೇಜು, ಮೈಸೂರು ಇವರುಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ

“ಕೆರೆಗಳ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ”

ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಅಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆ

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ಇವರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ನೀರು, ಸ್ಯೇಮ್‌ಲ್ಯೂ ಮತ್ತು ಶುಚಿತ್ವ(ವಾಷ್)ಗಳ ಸಮಾಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ನೀರಿನ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಅಂದೋಲನ 2011 (ಕರ್ನಾಟಕ) ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಧಾರಣೆ:

ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವು ವಿಷೇಷವಾಗಿ ಪುರಸಭೆ, ನಗರಸಭೆ, ಜಿಲ್ಲಾ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಶೈಕ್ಷಕರು, ಮಾಡ್ಯಾಮದವರನ್ನು, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ವೋದಲ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿ. ಈ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವು ಮೂರನೇ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಸರಣಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಭಾಗಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೇನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಕೆರೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಈ ಮೇಲ್ ಮಾಡಿ ಅಥವ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ pushpa@esgindia.org or call 91-80- 26713559/60 ತಿಳಿಸಿ

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ :- 19ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2015, ಸಮಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1.30 ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ, ಸೆಂಟ್ ಫಿಲೋಮಿನಾ ಕಾಲೇಜು, ಬನ್ನಿಮಂಟಪ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು-570015.

ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರ್ಯರಿಗೆ, ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ಸಹವರ್ತಿಗಳನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಭಂದಿಸಿದಂತೆ

A. ,R. Shivakumar Senior Fellow Karnataka State Council for Science and Technology Indian Institute of Science Campus, Bangalore - 560012 Tel: +91-080-2334 1652 / 2334 8848 / 2334 8849 E-mail: office@kscst.org.in office@kscst.iisc.ernet.in Website: www.kscst.org.in , www.kscst.iisc.ernet.in

Leo F. Saldanha & Bhargavi S. Rao Coordinators/Trustees Environment Support Group® 1572, 100 Feet Ring Road, Banashankari II Stage, □ Bangalore 560070 Tel: 91-80-26713559-3561 Voice/Fax: 91-80-26713316 Email: esg@esgindia.org Web: www.esgindia.org

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹಿನ್ನಲೆ:

ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಾಡಂತೆ, ನೀರಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯುಂಟಾಗಿ— ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಮಿತಿಯಳ್ಳಿ ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಪೂರ್ಕೆಯಿಲ್ಲನ್ನು ಏಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಹೆಚ್ಚು, ಕೃಷಿ, ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ತ್ವರಿತ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ನೀರು ಕಲುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಎಷ್ಟೋ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ವಿರಳವಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಪೂರ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನ್ಯತೆಯು ಕಂಡುಬಂದು, ಮೂಲಭಾತ ಸ್ಯುಮರ್ಟ್ಯ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಹೆಚ್ಚು ನ್ಯೂನ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಸ್ಕರಿಸದ ತ್ವಾಜ್ವವನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಅವಾಯವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿಸಿದೆ. ಭೂ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿನ 3ನೇ 2 ಭಾಗದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು 2025ನೇ ಇಸವಿಗೆ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದೆ.

నూరాదు వషటగళ హిందె ఏవిధ ప్రదేశగలాద్యంత కేరె (కుంటె) గళన్ను కెట్టలాగిదే. ఇప్పగళింద మళ్ళీ నీరు కొఱ్ఱు మాడలు అనుకూలవాగుతిప్పు. బేసిగే కాలదల్లియూ నీరిన భద్రతెయస్సు కాపాడిదంతాగుతిప్పు. జోతెగే ఈ నీరావరియింద కృష్ణ ప్రదేశగళిగే అనూకూలవాగుతిప్పు. ఇదరింద పరిసరదల్లి అంతజ్ఞల మరుచూరణ మాడుపుదర జోతెగే ఘలవత్తాద పరిసర జాలదల్లి వికసనవాగి పరిసర నివహణసంరక్షణ మత్తు మాన్యతెగే స్థాణియ సంస్కృతి మత్తు సంపదాయిద ఒందు నేడు భాగవాగిదే.

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಸರಣಿ ಕೆರೆಗಳು, ಕಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕಾಲುವೆಗಳು (ಕಾಲುವೆಗಳು) ಒಂದು ಬಾರಿ ಮಾತ್ರ ತುಂಬಿವೆ. ಈಗ ಈ ಕೆರೆ ಅಂಗಳ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿಗಳ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಗಳು, ಶ್ರಿಂಡಾಗಳಿಗಳು, ವಸತಿ ಸಮುಚ್ಚಯಗಳು, ಅಂಗಡಿ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು ಹಿಂಜು, ಹೆಚ್ಚು ಎದ್ದು ನಿಂತಿವೆ. ಅತ್ಯಾನ್ತ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಘನತ್ವಾಜ್ಞಾಗಳ ತಿಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉಳಿದಿರುವ ಕ್ರೇಗಾರಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಮನೆಯ ಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ವಿಸರ್ಜನೆ ಫಟಕಗಳಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅನೇಕ ಕಾಲುವೆಗಳು, ರಾಜಕಾಲುವೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿರುವುದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮರುಮಾರಣ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಾರ್ವಿಕ ಕೆರೆ, ಕುಂಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಿವೃತೆ ಹೆಚ್ಚಿ, ಲಕ್ಷ್ಯಲಕ್ಷ್ಯ ಜನರ ಸಂಕಟಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಂದು ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಳುರೆಯಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಕನಾಡಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 38,000 ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಹಲವಾರು ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕೋರತೆಯಿಂದಾಗಿ, ಯೋಜನಾರಚಿತ ನಾಗರೀಕರಣ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬೆದರಿಕೆಯಾಗುವ ಹಂಡಲ್ಲಿದೆ. ಇಂದು ನಾವು ಈ ಕೆರೆ, ರಾಜಕಾಲುವೆ. ಸರೋವರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಐಳಿಗೆಯ ಆರೋಗ್ಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು, ಉಳಿಸಲು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ఈ కాయాగారవన్న పరిసర బెంబల తండ(ఇ.ఎస్.బి) మత్తు కనాటిక రాజ్య విజాన్ మత్తు తంత్రజ్ఞాన్ మండలి. జోతేగి విజాన్ మత్తు తంత్రజ్ఞాన్ ఇలాచె. భారత సకారద బెంబలదొందిగె మృసూరిన సేంట్ థిలోమీనా కాలేజీ ఇవరుగళ సహయోగదొందిగె ఆయోజిసిద్దు. ఈ కాయాగారదల్లి భాగవహిసి ప్రస్తుత హాగూ ముందిన పీఎంగెన్ నావు కేరెగళన్న హేగె ఉళిసబేకు మత్తు నీరిన భద్రతేయన్న కాపాడికోళ్ళవుదర బగ్గె తిళిశిహోడలాగువుదు మత్తు సరళ మళ్ళ నీరు కొయ్యు పద్ధతియన్న మనెగళల్లి, వసతి సముజ్జ్యమగళల్లి, సకార కట్టడగళల్లి హాగూ ఇతరే ప్రదేశగళల్లి నిమిసి ఇదరింద శుద్ధ మళ్ళ నీరు కొయ్యిన మూలక నీరిన భద్రత మత్తు సావజనిక ఆరోగ్యవన్న కాపాడువ బగ్గె తిళిసలాగువుదు. భాగాధికగళు ఈ కాయాగారదల్లి ఉళ్ళ న్యాయాలయదల్లి సల్సిద్ద ఫా.సి. 817/2008 అజ్ఞియల్లి (కనాటిక సకార మత్తు ఇతరర ఏరుద్ద పరిసర బెంబల తండ మత్తు ఇతరరు) కేరెగళ ఒత్తువర, మాలిన్యగళింద మత్తు నివహణీయ కేరథియింద కేరెగళన్న సంరక్షిసువంతే, దినాంక 11.ప్రతిలో 2012 రల్లి కనాటిక ఉళ్ళ న్యాయాలయద నిదేశనద పరిణామగళ శ్లాఘనేయ సెరపిన తరువాయ జిల్లా కేర సంరక్షణా సమితియన్న స్థాపిసిలాగిరువుదర బగ్గె తిళియపడిసలాగువుదు.

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ ಸರಿ ಸುಮಾರು 50 ರಿಂದ 350 ಸೆಂ.ಮೀ. ಸ್ವೂಲವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಜಾಪುರ, ರಾಯಚೂರು, ಬಳಾಗ್ರಹಿ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬಗದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇ 50 ರಿಂದ 60 ಸೆಂ.ಮೀ. ವೈವಿದ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಗಿರಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೈರುತ್ಯ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯು ಶೇ 80% ಬೀಳುವಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಳೆಗಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಚೆಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ (ಜನವರಿಯಿಂದ ಫೆಬ್ರುವರಿಯವರೆಗೆ) ಮಳೆಯು ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಶೇ 1% ಕಡಿಮೆ, ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಮಾರ್ಚೆಯಿಂದ ಮೇವರೆಗೆ) ಸುಮಾರು 7% ಮತ್ತು ನಂತರದ ಮಳೆಗಾಲದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ 12% ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಶಾನ್ಯ ಮಾನ್ಯ ಸೂನ್ಯನಿಂದ (ಅಕ್ಷೋಬರ್ ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್) ಕನಾಟಕದ ದಕ್ಷಿಣ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆಯು ಸುಮಾರು 30% ರಷ್ಣಿದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ 500 ಸೆಂ.ಮೀ.ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ 14 ಭಾರಿ ಅಥವ ಮಳೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿನ 4 ಮಳೆ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಗುಂಬೆ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಕೋಟ್, ಮಲ್ಲೀನೋದ್ರ್ಹ್, ಭಾಗಮಂಡಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾರೀ ಮಳೆಯಾಗಿ ತೀವ್ರ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿವೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಂತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.